

Minnesanteckningar från kommunbygderåd i Palladium 2018-11-27

Närvarande:

Jonas Fellström, Borlänge kommun

Gunnel Hovlind, Södertuna

John Wallén, Borlänge energi

Mats Rusback, Tuna-Hästberg

Jan-Erik Lindroth, Borlänge energi

Torbjörn Thalín, Ornäs

Jan Dufva, Södertuna

Jonas Fellström hälsar välkommen till Palladium

Palladium är en gammal biograf, som fungerade som Borlänges premiärbiograf mellan 1919 och 1986 då den drevs av svensk filmindustri. Huset ritades av arkitekten Edward Dahlbäck. I Borlänge är han arkitekten som ligger bakom Stora Hotellet/Palladium, Domnarvets nya folkskola, Kvarnsvedensskola, Kyrkskolan och Spraxkya folkskola. Bion lades ner år 1986 och anläggningen användes efter det sporadiskt som eventhall/restaurang för olika musikevenemang. Lokalerna blev väldigt förfallna och till slut gick det inte att ha några evenemang i lokalerna. Borlänge kommun köpte anläggningen av den privata fastighetsägaren och rustade upp lokalerna. De renoverade lokalerna som nu används som kontorslokaler invigdes år 2009. Idag huserar Samhällsbyggnadssektorn i byggnaden. År 2017 sålde kommunens bolag Fastighets AB Hushagen lokalerna till Samhällsbolaget Norden AB.

John Wallén och Jan-Erik Lindroth från Borlänge Energi informerar om fiber på landsbygden

Jan-Erik Lindroth är affärsområdeschef på Borlänge Energi och John Wallén är projektledare på Borlänge Energi.

Borlänge Energi startade år 1997 med att bygga ut fibernätet. De första privata kunderna anslöts 1999 och de första villorna anslöts 2001 på Hagalund. Tidigare levererade Borlänge Energi internet själva, men slutade med det 2006 eller 2007. Idag går det istället att ansluta sig med andra tjänsteleverantörer i Borlänge Energis nät. De har även tidigare byggt ut ADSL och har som mest haft 3000 ADSL-kunder, idag är antalet 700. I Ornäs är 77 % av hushållen anslutna. Totalt är idag 7950 villor anslutna och 8000 lägenheter.

Idag är stadsnätet öppet och det går att välja tjänster och leverantörer efter behov. Tanken är att koptarnätet som monteras ner 2020 ska ersättas av fiber. Utbyggnaden sker på kommersiella grunder och det finns ingen lagstadgad skyldighet att bygga bredband. I framtiden kommer alternativen vara att antingen vara ansluten via fiber eller mobilt bredband. Borlänge är en ganska liten kommun till ytan, vilket gör att avstånden att anlägga fiber är förhållandevis korta. Det nuvarande bredbandsmålet är att 90 % av hushållen ska ha möjlighet att ansluta sig år 2020. Enligt statistiken hade vi år 2017 näst högst andel som hade möjlighet att ansluta sig i Dalarna med 89 %. Det är möjligt att efteransluta sig eftersom Borlänge energi drar fiber förbi alla hushåll, även de som inte väljer att teckna sig. För närvarande håller kundbokningar på att bokas i Södertuna. Detta gör att från och med nästa vecka kommer installationerna att kunna påbörjas där.

ERUF är ett EU-projekt i grund och botten. Projektet handlar om att bygga ett ortsammanbindande nät. I grunden är det ett företagsstöd, men även boende i byarna gynnas av utbyggnaden. ERUF 1 är

idag klart och ERUF 2 kommer att färdigställas under nästa år. Tidsplanen för ERUF 3 är att det blir klart år 2020. Alla Dalarnas kommuner arbetar just nu med ERUF.

Att bygga ut fibernät är mer komplicerat på landsbygden än i staden. Förutom att avstånden mellan hushållen är längre än i tätbebyggt område, finns det flera andra orsaker. Trafikverket och Länsstyrelsens långa handläggningstider kan förlänga processen. Samförläggning med andra intressenter kan också komplicera utbyggnaden.

Det är idag även en brist på entreprenörer eftersom det idag finns en stor efterfrågan. När man lämnar anbud kan det vara svårt att få in intresserade aktörer.

Det finns även privata aktörer som vill bygga ut och leverera fiber. Det förekommer dock i många fall att de inte håller det de utlovat, och drar sig ur. I de fall Borlänge Energi väljs bort, kan detta göra att utbyggnaden blir kraftigt försenad. Ett annat stort hinder i vissa fall är markägare som inte vill samarbeta. I de fall markägarna inte beviljar ledningsrätt är risken att utbyggnaden kan stoppas.

Alla Borlänge Energis tjänster som är tillgängliga finns samlade på deras stadsnätswebb. Via den går det att anmäla intresse och beställa en tjänst, exempelvis fiber.

Laget runt

Tuna Hästberg

Den årliga julmarknaden kommer att äga rum i december, samt så kommer det att ordnas ett öppet hus. Även årsskriften kommer att delas ut.

Södertuna bygdegård

I höst har det varit mycket aktiviteter i bygdegården. Bland annat har en barnfilm visats under Halloween. Filmen Monsterfamiljen visades, och det kom 40 barn. Tårtgeneralen har visats för de vuxna, och det kom då cirka 30 personer. En familjedag med Cirkus cirkör har genomförts, vilket var väldigt uppskattat. Det har även anordnats en mat och hantverksmarknad. Den gav 20 000 kr i intäkter. En julgransplundring kommer att äga rum 13 januari.

Ornäs

Torbjörn försöker att hitta en aktivist från Ornäs som vill engagera sig i kommunbygderådet, vilket är svårt. Det är fortsatta diskussioner kring det gamla stationshuset i Ornäs.

Nästa möte

Nästa möte kommer att äga rum 15 januari **17:30** på Tuna hästbergs bystuga

Välkomna!

Sekreterare: Jonas Fellström